

Hétfői

Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon: 340. szerkesztőség,
és kiadóhivatal Str. Mihai
Viteazul (Rákóczi-u. 38. sz.)

Nagyon elcsépett

dolog már a közhasználati frázisokkal telítődött és a szokásos szóbeszéd rekvizitumokkal megspékelt krízis sirám.

Ha nem vágyna annyira minden idegünk, vérünkbe és sejtünkbe ez a téma, ha nem kergetné ökölbe kezünket a napról-napra súlyosbodó gazdasági válság, ha nem látnánk a nyomornak és kétségbeesésnek ezerféle megnyilatkozását a társadalmi osztályok polgári nivójában is, akkor talán teljesen unalmas sikk téma a gazdasági krízis. De nincs az a színes fantáziájú financeir, nincs az az európai stílus vállalkozó, bankár vagy üzletember, aki azzal a prófétaí tehetséggel lenne megáldva, hogy megjósolni tudná, hová vezet vajjon az az út, amelynek mértékétől világbankok pusztulása, valuták zuhanása és emelkedése kosztprézek és csodók jelzik.

A helyzet jellemzője az, hogy a lei értéktelen alacsony állása mellett a legnagyobb pénzüke van. Nemcsak Erdélyre és Romániára, értjük ezt általában az egész közép-európai piacra, tekintet nélkül arra, hogy milyen nemzetnek, milyen értékben jelzik a valutáját Zürichben.

Ujból és ezerszer le kell szögeznünk azt a tényt, hogy pénzügyi politikánkban valahol hiba van, mert a lejnek nem tudtuk megszerezni a külföld szemében azt a tekintélyt, azt az értékelést, amely a minden természetben kincsben bővelkedő Románia pénzét megilleti. A legtekintélyesebb erdélyi valuták, milliós értékkel rendelkező békeidei intézetek

veszélyes pénzzavarral küzdenek.

Az általános súlyos depresszió hatását, még nagyobb mértékben érzik a magánosok, fixfizetésre utalt hivatalnokok. De leginkább érzik a munkások, akiket ez a labilis pénzügyi helyzet állandóan a munkanélküliség rémével fenyeget.

Érthetetlen, hogy a külföld nem veszi észre Románia valutájának az ország hatalmas természeti kincsei által megalapozott értékét. Ha ezt kellőképpen méltányolnák, az egész krízist

meglehetne oldani, legalább belföldön. Az ország pénze végre is európai elhelyezést érdemel, mert ehhez minden előfeltétele megvan. Nem is lenne nálunk válság, ha a külföld ezt tudomásul venné.

De így egész gazdasági életünk, egész gazdasági be rendezkedésünk megszenvedi ezt a nyommasztó, fojtó levégőjű válságot.

Hol van az a pénz napoleon, aki maga alá hengeríti ezt a válságot és kiforrasztja belőle az egészséges, friss artéziaju békés Európa konszolidációját?

Az igazságtalan adókievetések miatt sztrájkba léptek a kereskedők

Kassáról jelentik: Az adóvezetűrák miatt páratlan adóbojtrány tört ki Galántán, amely valóságos forradalmat idézett ott elő. Nyolc nap óta működik Galántán az adókievető bizottság, és ezalatt az idő alatt hihetetlen méretű adókievetések történtek, amelyek a kisegisztenciákat se kímélték. Ez olyan mérvű elkeserülések idézték elő Galántán, amely napról-napra a legbotrányosabb jelenségek előidézője lett. A környékbeli gazdák, otthagynak teendőiket, napok óta százával tódulnak Galántára, úgy, hogy csendőreket, napok óta százával tódulnak Galántára, úgy, hogy csendőreket kellett kirendelni az adókievető bizottság védelmére. Az események hatása alatt a galántai kereskedelmi testület gyűlést hívott össze, amelyben ismertetve a helyzetet, állást foglaltak az adókievető bizottság működése ellen és új adóbizottság kiküldését követelték. Követelték az eddigi bizottság által hozott kiszabások megsemmisítését és hogy követelésüknek nyomtatékot adjanak, másnap reggel kilenc órákor a galántai kereskedők bezárták üzleteiket. Mihelyt a bratislavai pénzügyigazgatóság erről értesült, háromtagú bizottság szállt ki autón Galántára, amely a sérelmek orvoslását ígerte. Mindaddig azonban nem történt semmi és az adókievető bizottság tovább is működik, fokozva az elkeserűdést Galánta lakosságában. A kereskedők elhatározták, hogy üzleteiket addig ki nem nyitják, amíg a bizottságot fel nem függesztik és új bizottságot nem küldenek ki.

Miért halasztotta el a Kuria a Reinitz tárgyalást.

A Curte de Casatienál a védelmet Varjassy Lajos dr. látja el.

A már unalomig ismert és agyon tárgyalt Reinitz-pör mindenkor megtermi a maga pikantériáját. Mint ismeretes a nagyváradi tábla helybenhagyta a szatmári törvényszék ítéletét, amellyel örökös rabságra ítélte Reinitz Jaka-

bot. A tábla döntését Reinitz a Curte de Casatiehoz megfellebbezte. A Kuria március hó nyolcadikára tűzte ki a tárgyalást, amint azonban a lapok jelentették a tárgyalás napját március hó tizenkilencedikére halasztották el.

Mint most kiderült a tárgyalás elhalasztása azért vált szükségessé, mert Reinitz védelmét a Kuria előtt Varjassy Lajos dr. bukaresti ügyvéd, a szegedi ellenkormány volt kereskedelemügyi minisztere vállalta magára.

Varjassy, aki igen erősen bizik benne, hogy a Kuria az alsóbbfokú bíróságok ítéletét megfogja változtatni, a Reinitz ügy aktáit csak nagyon későn kapta kézhez és így nem volt elég ideje hozzá, hogy a tulságosan felszaporodott iratokat áttanulmányozza. Éppen azért beadványal fordult a Kuriahoz és a nyolcadikára kitűzött határnap kitolását kérte, amit a Kuria teljesített is.

Varjassy dr. állítólag újabb olyan bizonyító érveket fog felvonultatni, amelyek véden- ce teljes ártatlanságát hivatottak igazolni. Reinitz új védőügyvédje egy újságíró előtt kijelentette, hogy megvan győződve róla, hogy a Curte de Casatie a Reinitz-pör újratárgyalását fogja elrendelni.

Mindenesetre kíváncsian várjuk a március tizenkilencedikét, amikor végső fokon a Kuria fogja kimondani az utolsó szót ebben a világot foglalkoztatott szenzációban.

Hátország, gyermekocsi és hajlított székek a legolcsóbbak HERMANNAL Bul. Basarabilor (Batthyányi) 11. Telefon 251.

„Victoria” kávéház ma már meghitt találkozóhelye egy a családoknak, mint a fiataloknak. Intim és kellemes szórakozást nyújt illusztrált lapjaival és legjobb zenéjével. Minden este állandó bufett s a legjobb fajták.

Husvétli partium nagyban és kicsinyben legolcsóbban beszerezhetők a

„DIANA” drongériába

Kettős jubileum a szatmári színházban.

Március 27.-én a Békeffi művészpárt ünnepli a város közönsége.

Biboros égből a tavaszi nap alkonyán visszatűző sugaraival keletre néz. Minden gyönyörű napszála a hajnali égnek is küld rózsás üzenetet. Harmincöt-huszonöt éves pályafutás harmincötödik, illetve huszonötödik mérföld követél állnak meg Békeffi Lajos és Békeffi Koppán Margit a szatmári színház dímagasló művészei és tekintenek vissza keletnek, oda, ahol a babérok és illúziók aranyfűstös kapuján át hosszú utjukra elindultak.

Harmincöt év egy egész élet, huszonöt esztendő már maga is egy emberöltő.

Ki tudná felsorolni a színpadon töltött hosszú évtizedek ragyogó pillanataiból, fájdalmas csatlódásából, csak a legjelentősebbeket is. Hiszen éppen a színpad az a bűvös, kacsalábon forgó csodakastély, amelyben a lakók sokszorosan fokozott életet élnek. A színpadi élet huszonöt évesnek, izgalma ötven polgári pályafutás közt széleszvíva, még mindegyiket kiemelné a szűke köznapiság átlaga fölé. Hát még megtöltve tüzelt ez esztendőnek ezt a sivatár szomorú, de mégis olyan dicsőséges évtáncolatát!

Csodás lelkierevével és csodás fizikum adományával, ragyogó művészetüknek teljes épségével kopogtatnak Békeffi és Békeffi a legszesélyesebb és legideg-rontóbb élet kapuján harmincöt éves illetőleg negyedszázados jubileumukkal.

A jubileumokat az emberi kötelességérzet teremtetle meg és az emberi jószág jut érvényesüléshez az ünneplésükkel.

Március hó 27.-én, szombaton este tüzte ki a színház igazgatósága ennek a közbecsülésben álló művészpárnak a jubileumát. Díszelőadás keretében — amikor a legkisebb szerepet is elsőrangú színészek játszik — a Cigánybáró kerül színre; amely darab leginkább alkalmas ragyogó tehetségük kidomborítására, amely fővárosi színházak tisztító kohóján keresztül kristályosodott ki tökéletes művészté.

A fényes jubileumot, amely nyílt színen az ünnepeltetés sorozata lesz, külön érdekességet fog adni, hogy a dirigensi pulpituson a jubliánsok egyetlen gyermeke; Békeffi Mihály a zsemli karmester fog ülni és ő fogja levezényelni az ünnepi előadást. Békeffi Mihály hírneve már országhatárokon túl csap és a fiatal karmester, aki mint zeneszerző is már maradandó sikereket aratott szintén ki fogja venni részét abból a szeretetből, amivel szüleit a jubileum alkalmából elfogják halmozni.

A város társadalma is megmozdult és erős akcióba kezdett, hogy a jubileumot az érdemes művészeknek örökre feledhetlenné tegye. Szatmár közönségének jutott az a különféle szer-

Megint tulmerészek a millimárik

Nincs ellenőrzés tehát vigan hamisítják a tejet

Az utóbbi időben rendkívül elszaporodott azon tejárusok száma, akik a legszemérméletlenebb módon élnek vissza a közönség bizalmával és erősen felvizezett tejet hoznak forgalomba. Számtalan panasz fut be hozzánk, hogy a piacon eladásra kerülő tej mennyiség legnagyobbszálaléka vízzel elegyített tej. Azt hisszük fölösleges hangoztatnunk annak fontosságát, hogy egészségügyileg milyen jelentős lenne, ha a hatóságok a hamisított tej forgalmához járhatatlanná tenné és a legszigorúbban megbüntetné.

A tej a szegény emberek leg nélkülözhetetlenebb és elsőrendű fontosságú tápszere és a legnagyobb lelkiismeretlenség az

rencse, hogy Békeffiék hosszú és ragyogóan diadalmas pályáján a mi városunk legyen az az állomás, amelyet sok színes emlékkük tarka könyvének első oldalára véssenek be. Szatmár sohasem volt haláttan és amikor az érdemet jutalmazni kellett mindenkor előljárt.

Elvisszük hozzájuk a szívünk melegét mi is, elviszi hozzájuk a telt ház és azok is, akiket a nézőtér nem tudott befogadni.

eladók részéről, amikor a nagyobb profit kedvéért vízzel eresztik azt fel.

Jól tudjuk hogy a hatósági közegek alkalmi vizsgálatokat és fokozásokat rendeznek a piacon, de ez nem elég, mert ezeket a tejjazárakat nem esetenként, hanem nap-nap mellett rendszeresen kellene végezni és kiterjesztieni azokra a termelők-re is akik tejtermékeiket házakhoz hordják.

Legalább is addig, amíg néhány példás büntetés a tejjamisítókat a további hamisításoktól elrettent. Mert, amikor egy liter tejtől tíz-tizenkét lejt vesznek, elvárhatja a fogyasztó, hogy a pénzéért ne silány, betegséget terjesztő hamisítványt kapjon.

Uj szekták terjednek a magyar községekben.

Biblia magyarázók és szekta-alapítók térítik a hiveket.

Az utóbbi időben Erdély, de főleg Szatmármegye községeiben az egyházakból oly nagy számban lépnek ki a hivek, hogy komoly anyagi válságba sodorták az elhagyott egyházakat. Ezekben a községekben, egymást érik a különféle vallások rajongók látogatásai

Különböző szekták vezetői és apostolai és az ugynevezett biblíamagyarázók sorra járják a községeket és valóság-gal házalnak az új tanokkal

s különös jelenségeként mindenütt siker koronázza agitációjukat. Nemcsak református és evangélikus egyházak, de a katolikus egyházak hívei közül is nagy számban akadnak követői az új tanoknak.

Nagyszámban hagyják el a hívők a bevett vallásfelekezetek hitét és különböző szektákba lépnek át.

Az így beálló veszteséget fokozza az a körülmény is, hogy a hivek — újszerű jelenségeként — csak elkésve, vagy egyáltalán nem is fizetik a rendes egyházi adókat s így válságba kerülnek az egyházközségek.

Különösen a baptisták és nazarénusok csinálnak nagy térhódításokat a magyar községekben.

A különböző egyházak vezetői és lelkeszei előreláthatóan konferenciára fognak összegyűlni, hogy megbeszéljék azokat a módozatokat, melyekkel a szekták térhódításait ellensúlyozhatnák. Az a vélemény alakult ki, hogy az egyházi adók mérséklésével lehetne hatásosan fellépni a szekták akciójával szemben.

A tömeglélek nagy válságok idején mindig hajlandó az új vallások tanainak elfogadására.

Számos községekben, különösen azokban, ahol Amerikából hazatért emberek terjesztik a szektákat.

tömegesen alakulnak meg a különféle szekták.

Egy földbirókos beszélgetésünk során arról számolt be, hogy cselédségének nagyobb fele szintén nazarénus hitre tért s mint az új hit fanatikusai szigorú és józan életet kezdtek. Az egyházak aggodalommal észlelik a térítések sikerét

A kutya s a számár.

(Alkalmi reflexió.)

A kutya mostanában öszszetalálkozván egy számárral, nagy tájékozva vonítja:

„hám, hám, hám; jaj, jaj, jaj; számár-pajtás, adófizelő-polgári kutyává vedlettem!”

Mire a számár megilletődvé ordítja:

„hm, hm, hm; i-aj, i-aj, -aj; te nyilván megvesztél, czimbora?”

S erre megint kutya: „igen igen: úgy határozatott a nagylelkintetű Adó-kivető — Bizottságban, hogy ha már az adófizető-polgár kutya-sorba került, hát hadd kerüljön a kutya viszont adófizető-polgári sorba...”

Megintelen a számár: „no-lám örök hála a mi mennydörgő Jupiter Atya-istentünknek, én bezzeg adómentesítve vagyok!”

És a kutya: „ugyan, ugya; hogyan is vald te képes ezt kisírni, kívívni magadnak?”

Végül a számár: „nohát úgy, hogy am énnekem igen erős rokonsági konszidióm vannak ottan a l. adó-kivető-bizottsági tagok között.”

A közlés hitél: Herman Lipót.

Markovits Zsigmond
műipari kárptos és díszítő

Str. Mihail Vileszul (Rákóczy-utca) 41. szám.

SCHWEGER

Tűkőrgvár, üveg-maratás, üvegcsiszolás és épület üvegezés.

Kazinczy u. 30.
Telefon: 461. sz.

Husvétii vásár leszallitott árákkal megkezdődött!!

Női és leányka köpenyekben férfi fiú és gyermek ruhák valamint frepli és esőküpenyekben legnagyobb választék Müller Lajos áruházában

P. Brătianu (Deák-tér) 12.

125. március 15.

Lénárd István nem szökök el Amerikába

Csak néhány szó még Dr. Lénárd István nyugdíjára vonatkozólag s aztán lezárjuk ezt is, szintű egy polgármesteri határozat értelmében. Ime:

A 829—826. számú határozat Barbul Gábor vármellenőr ügyében hozatott, aki is 25 évi tényleges katonai szolgálat után ott nyugdíjaztatva került a város szolgálatába. A katonai nyugdíjtörvény értelmében ugyanis a nyugdíjazott továbbszolgálatának joguk van állami vagy községi szolgálatra, sőt más pályázatokkal szemben előnyben részesítendő. Így jár nekik a nyugdíj és a fizetés is új állásuk után. Ezen határozat utolsó sora így szól: „Ezen rendelkezés vonatkozik Dr. Lénárd esetére is.”

Most az a kérdés merül fel: Ki ismeri a város polgárai között Dr. Lénárd Istvánt, mint továbbszolgáló tényleges altisztet, akit 25 évi katonai szolgálat után, mint ott már alkalmatlant azzal nyugdíjazták, hogy még polgári szolgálatra alkalmas? Mert a katonának nehéz és sokszor veszélyes szolgálata jutalmazza azzal, hogy 25 évi szolgálat után polgári állás utáni javadalmazás mellett katonai nyugdíját is élvezheti.

Dr. Lénárd polgári állásból lett nyugdíjazva és polgári állásba visszahíva s így ráneve az 1890. július 1-én kelt és 1891. július 4-én módosított „Lege asupra culmului in funciunile puvice” (Közhivatalok összeegyeztetése) 6. §-a vonatkozik a következők szövegével: «Bármely természetű hivatalba kinevezett állami, megyei, községi nyugdíjasként fizetése és nyugdíja közti választani (opfálni) kell. Kivétel az az eset, ha az összevont

nyugdíj és fizetés a 300 Leu nem haladja meg. Ezen 300 Leu egy későbbi törvénnyel 10 szorosára azaz 3000 Leura lett fel-emelve.

Ehhez — úgy hisszük — semmiféle magyarázat nem szükséges, csak még annyi, hogy Dr. Lénárd 1922. január 1-ével lett nyugdíjazva és 1923. augusztus 1-étől kapja valójában nyugdíját és fizetését is, és így az új nyugdíjtörvény rá nem is vonatkozik, mert ez csak az 1925. október 1-ével nyugdíjazottakra és azokra vonatkozik, akiknek nyugdíj-igyük még e napig el nem lett intézve. Annál is inkább nem vonatkozik ezen törvény rendelkezése Dr. Lénárd Istvánra, mert e törvénynek visszaható ereje nincs.

Ez esetben Dr. Lénárdnak vissza kell fizetnie 1923. aug. 1-től azaz 32 hónapban felvett nyugdíját, havonta 924 Leu azaz összesen 29,568 — Leu.

Azon érv, hogy ő mint polgármester a VI. 1. fizetési osztályban volt és most csak a VIII. 2. szerint kapja fizetését e tény meg nem dönti, mert őt nem polgármesteri állásba hívták vissza, hanem a vámtörőnk állásba, amit el is fogadott. A törvényben máskülönböző szó sincs arról, hogy a régi állásnak megfelelő fizetés és nyugdíj közt kell választani, hanem azon rendelkezésekből, hogy a visszarendelt tisztviselő a régi állása után már megállapított nyugdíjjogosultságát megtartja, hogy újabb visszarendelt szolgálatban eltöltött idővel azt nem nagyobbíthatja és hogy csak a visszarendelési idő leteltével kaphatja újra nyugdíját, — inkább az tűnik ki, hogy az új

állása után járó fizetés és nyugdíj közt kell választani.

De vegyük Dr. Lénárdra vonatkozólag a legkedvezőbb esetet, alkalmazuk rá vonatkozólag a 828—926. számú határozatot, mely az új nyugdíjtörvény rendelkezéseire és talán az ezzel megegyező régi városi nyugdíj-szabályrendelet 32. §-ra is hivatkozva kimondja, hogy kaphat Dr. Lénárd nyugdíját és fizetését is, de csak azon fizetés erejéig, amint nyugdíjba vonulásakor élvezett.

Ezen határozat értelmében 20.217. Leu vett fel szabálytalanul.

Ezen összeget és még az új nyugdíjtörvény-rendelet 134. §-ában előírt pénzbürságot kellene tehát Dr. Lénárdnak visszafizetnie a 828—926. számú polgármesteri határozat értelmében.

Módja van tehát Dr. Lénárdnak válaszolni: melyiket a két összeg közül vette fel törvénytelenül s pláne most utjabban a főszámvevő-veje Neamtiu Coriolánnal összejártsza és melyiket hajlandó visszafizetni?

Nem áll az tehát, hogy Dr. Lénárd nem vett volna felsemmiféle szabálytalan összegeket. Igenis vett, sőt egy számvevőnek figyelmeztetése dacára, — tehát roszhiszeműleg.

S aztán a város polgárai sohasem félték attól, hogy Dr. Lénárd István Amerikába szökök majd azzal a csekély 899 Leuval, ami most már többnek bizonyul, hanem igenis féltik saját vagyonukat, a közbizonyt, melynek kárára egyetlen egy bani sem adható ki szabálytalanul, törvénytelenül.

Kukacz.

talaly, hogy tömjem és eladjam őket. A libák egy napon megbetegedtek, a fejük nagyra felfuódott, egyenkint elhullottak. Az állatorvossal is beoltattam őket, de eredménytelenül. Megellett a tehenem. A borju néhány napig gyönyörűen nőtt, azután megbetegedett. Elpusztult.

A javasasszony ráolvas.

— A tehenem tőgye egy nap dagadni kezdett, tejet nem tudott adni. Elhívtuk a javasasszonyt, az ráimátkozott az álatra, megígérte, hogy másnapra minden randben lesz. Akkor éjjel a kutyák megint rettenetesen ugattak. (Mintha valaki járt volna az udvarban. Amikor reggel az istállóba mentem, a külsőbőn találtam a tehen farkanak egy darabját. A fark véres volt. Valószínűleg úgy történt a dolog, hogy a szomszédok, akiknek szabad bejárásuk van az udvarunkba és haragszanak rám, mert nem az ő lányukat vettem el feleségül, kitepték a tehen farkanak egy darabját és azzal megrontották a jámbor állatot. A javasasszony pedig rájuk olvasott, kénytelenek voltak hát visszahozni a teheniarkat — az állat pedig meggyógyult. Mikor elvittem a házról, már rendes tejet adott.

Családi szerencsétlenségek.

— A legrémesebb szerencsétlenség alyig egy hónap előtt ért. Egy éves kisfiam járszadózott a szobában anyjával. A feleségem kiment egy pillanatra a szobából. Talán a szülemnek szólt valamit és amikor visszajött, a gyermek az ágyon feküdt, kezébe hajtott fejével. Szóltunk hozzá: nem válaszolt. Felemeltük a fejét, hidegen koccant vissza az ágydeszkához és a szeme üvegesen meredt ránk.

— Uram, meghalt a fiam, egy pillanat alatt meghalt! Az orvos azt mondta, hogy a frász törté ki. En azt hiszem, valami borzalmast látott, attól halt meg.

— Meghalt, eltemették.

— Egy héttel ezelőtt a kislányom betegedett meg, köhögési rohamokat kapott. Egy pillanattig sem vártam tovább. Itt hagytam a borzalmas házat, a bútoraimat, mindent. Elszöktem, mert már nem bírom tovább. A sógoromnál húzódok meg, most egy nyomorúságos szobácskában, ott tengődök. De a lányom felgyógyult és az idegeim is helyrejönnének talán...

Elhallgat. Csak a szeme mered a plafonra, ahonnan a tulvilági csengők zenének érzékenyen a fülébe. Az udvaron két öreg, ráncosképi parasztiember üldögél és a nagy fekete kutyát el akarja harapni a láncot.

Husvéti

parfümök, kölni vizek minden illatban **BRODY** drogériában Uránia mellett.

Menekülés a kísértetek elől.

Csodák egy külvárosi utcában. • Kihurcolkodott saját házából a kísértetek elől egy exaltált család.

Zeg-zugos utcákon haladunk keresztül, amíg eljutunk a Strada Nagy Mihályhoz, ahhoz a házhoz, ahol kísértetek őrjesszék a jámbor lakókat.

Két öreg paraszt hűsöl az udvaron, ránk se hedernek. Nagy fekete kutyá visorog láncra fűzve az istálló mellet, fogával tépi a láncot, látszik, hogy ritka itt a vendég. A nagy zajra egy fiatal ember jön ki a házból és bevezet bennünket a szobába. Mindenütt nagy a rendetlenség, a szentképek lekerültek a falakról, a sarokban porosodnak, néhány svábbogar alussza rajtuk nappali álmát. Varga Ferenc, a szerény, halk beszédű, meggyötört ember beszédhez fog, a szemei révedezve kószálnak a falakon:

Kísértet-iesben.

— Tizenöt éve már, hogy születtem megvették ezt a házat, én azonban nem laktam itt, Budapesten, csak amikor megnősül-

tem, akkor költöztem ide feleségemmel. Egy ideig nyugodtan éltünk. Amikor azonban első gyermekem született, éjjel 12 óra felé történt, a feleségem szülési fájdalmai közben zajra lett figyelmes. Mintha mellettünk nagy hasas fákát vágtak volna fejszével és a falak remegtek. Hajnal-tájon azután elmúlt a zaj, csak a szomszédunk komondora vonyított még borzalmasan. Ez a zaj azután még többször felriasztott bennünket és remegtünk félelmünkben. De nem mertünk kinnélni, hiszen úgy sem tehetünk volna semmit a tulvilági szellemek ellen, csak valami nagy baj ért volna bennünket.

Ettől kezdve többször hallottuk a szobában nappal is, hogy a fejünk felett különböző hangok támadnak. Néha úgy tűnt fel, mintha különböző halk csengettyűhangok usznának a levegőben. Három hang: La... la... la...

— Hallgassuk csak. Talán most is lesz valami. Cnyve, ez az óra katyog, elállok.

Borzalmak tanyája.

Megállítja az ingaórá. Végigveti magát az ágyon és figyel. Minden idejét megfeszítve figyel. De semmi zaj. Csak néhány dörgő zug valami messzi szemedombon.

— Ezekről a hang kől azonban nem féltünk annyira — folytatja —. Hallottuk: öreg emberek beszélték, akik itt éltek le életüket ebben az átkozott utcában, hogy ez a ház valamikor a borzalmak tanyája volt. Rossz lányok laktak itt, akik a vásáros kereskedőket magukhoz csájták, kirabolták és meggyilkolták. Azoknak a szellemek járnak most ide, kísértik az élőket.

— A szellemektől nem féltünk ugyan, de a szerencsétlenségek egész sora köszönött be a házba.

— Ötvenkét darab libát vettem

Klein Elek

cágnál
Városi
bör-
palota

Férfi és női szövetek, téli kabátok mélyen leszállított árakban 150 széles, kabátszövetek 220 leitől minden színben oo

Nyolc halott tisztelgett Szent Péter előtt.

Nagyon tévedsz kedves rémhírekre váró felebarátom, mert nem szakadt le vasúti hid és nem omlott be akna, sőt még egy muni-
ciós magazin sem robbant fel. Nem, ez a nyolc halott azokból az idők-
ből való, mikor még millió emberből hullott a jó piros
vér, szívérgott kis nyilásokon keresztül, gránát, golyó és szu-
rony által megölt katonatestek-
ből. Amikor ez a jelentés —
nyolc halott — kis csetepaté, apró
csatározások, előőrs vagy kémszemlére kiküldött csapatok
munkájának eredményéről szám-
molt be a főhadiszállás, szimplán,
egyszerűen — nyolc halott, ennyi
és ennyi sebesült vagy eltűnt és
hogyan az ellenséget visszaszorítottuk
a 397-es magaslatról. Mindig
csak visszaszorítottuk.

Ez a nyolc halott nyolc kis cé-
dula a kiállításán jelentkezett nálunk,
egy volt monarchiabeli manipu-
láns őrmester tette le az aszta-
lunkra ezt a nyolc szomorú pa-
pírszeletkét. Nyolc kis cédula
azokból a halálbárhából, amely-
ket minden katona a frontra in-
dulásakor kapott kis alumínium
vagy réztokban, egy kis cédula
a nevével és személyi adataival.
Számítlan jökevény életerős fér-
fitől nem maradt más, csak ez
a kis cédula, amit talán vígan,
nevetve tették zsebre, hogy ké-
sőbb csak ez a kis biléta szá-
molt be egy szétroncsolt tefem
borzalmas tragédiájáról.

És aztán rávezették a kis cé-
dula hátlapjára, hol esett el, hova
temették. Ha pedig nem akadtak
többé rá az öreg nőpfelkelőre,
akkor a szegény halottból eltűnt
lett; eltűnt, akit visszavárnak.
Ez a nyolc halálbárca is, mint
a többi sok ezer, azért került a
számvivő őrmesterhez, hogy a
hősi halált jelentse illetékes hely-
re. De a manipuláns nem szá-
molt halott be eddig, hová tette az
ő nyolc emberét, mert még ugyan-
aznap elfogták és róla ment haza
a kurtá jelentés, hogy hanti fog-
ságba esett. Az őrmester nemrég
jött haza elhozta magával a kis
bárkákat és mi írjuk ide a nyolc
hősi halott nevét, úgy ahogy a
kis cédulákon írva vagyon. Ime:

Nekulych Miklós inf.
Grossmann József inf.
György Péter inf.
Szakálas János inf.
Tatár János inf.
Kukuly Jura inf.
Lengyel Camillo kadett i. d.
Reserve.
Nihael Péter inf., valamennyien
a volt 85-ik közös gyalogezred-
ből.

Lindenfeld S.

hatóságilag engedélyezett
kézi zálogháza,
mely 23 év óta lennáll
régii helyén, hol állan-
dóan, rendesen működik
Str. Stefan cel Mare Nr. 3.

Nyolc reménykedő bizonytalan-
ság fordul itt át a szomorú bi-
zonyosságra. Nyolc emberélet
van elkönyvelve e páradattal...
... És nem szakadt le se-
holsem vasúti hid és nem omlott

Az áruló monogram

Ha a végzetben hinni lehet és a
fátumnak valóban van lába, úgy na-
gyon hamar utóértte azt a kis asz-
zonykát, aki jukker és temperamen-
tumos, hogy körülötte még a levegő
is áttűzsedik. Önagsága a mult
hétén diszkrét kis ruhadarabjait ki-
adta a mosónőnek, másnap pedig el-
utazott, ithagyva férjét bús szalma-
özvegyi magányában.

Néhány nap múlva a mosónő je-
lentkezett az immár tisztára mosott
holmikkal, amiket önagsága távol-
létében a jólvevő okleveles férj
vett át. Gondosan megnézte és át-
számolta a visszahozott fehéreműt,
amely között egy előtte teljesen ismeretlen hálóingre akadt. A hálóing
nem női volt, mert ez nem lett volna
feltűnő, hanem egy férfi hálóing,
amelyen egy idegen címeres mono-
gram diszelgett. A férj az első per-
cen mint idegen tulajdont vissza
akarta adni, de, amikor a mosónő
felvilágosította, hogy az ominózus
corpus delictit az ő házából a saját
külön felesége adta ki mosás végett,
sőtét agyában kigyulladtak a modern
technika legújabb tungsram-körtéi és
mindent megértett.

Különösen akkor értett meg min-
dent, amikor a monogramot jobban
megfigyelés alá véve, legjobb és
házaához bejáratos barátja nevének
kezdőbetűi rajzolódtak a szeméi elé.

Amikor önagsága tegnap haza-
érkezett, mondják, hogy zárt ajtók
fogadták, a kapu alatt éppen csak a
szobaleány világosította fel, hogy a
távollétében mi történt.

Ez a legfrissebb pletyka, amiről
mindenki beszél és amelynek foly-
tatása a törvényszék előtt fog lejá-
szódni, mert a férj ügyvédje utján
válókeresetet indít felesége ellen.

Jelenet a borbélynál

Borbélyüzlet. Az üzletben mind-
össze ketten vannak, a fodrász,
és a vendég. A fodrász az olló-
ját csatogtatja. Még egy utolsó-
nyisszant a frizurán. A vendég
cigarettrára gyújt. Fújja a füstöt.
Fodrász: Meltóztatik talán
rövidebbre?

Vendég: (a tükörbe néz). Azon
tűnődöm, nem volna-e előnyösebb
nullásgéppel kopaszra.

Fodrász: Ahogy parancsolja...

Vendég: (meggondolja magát).

Különböztet. (Nézi a válasz-
tákat). Jobban szeretem középen.
Így nem borzolja össze az új

kalapom.

Fodrász: És most jön a szesz.

Vendég: Fölösleges.

Fodrász: Pardon, ez védi a
haját. A hajvédelemre pedig
szükség van.

Vendég: Maga fascista?

Fodrász: Na, szó, szó csak
úgy mérsékellen.

Vendég: (később) Nyírt már
politikusokat?

Fodrász: Azok csak a sajtó
előtt nyíratkoznak. Pompásan ér-
tik a levágást. És úgy megmos-
sák egymás fejét, hogy gyönyörű-
ség nézni... Porancsol brillan-
tint?

Vendég: Nem kell.

Fodrász: (kirántja a vendég
nyakából a lepedőt). Meltóztatassék
parancsolni.

Vendég: Vigyázzon, nehogy
egy hajszál csusszon a gallérom
mögé.

Fodrász: Tessék csak nyugodt
lenni. Nem kerül egy hajszállal
se többé.

Vendég: (fölemelkedik). Fizet.
Cigarettráját eldobja, monokliját
a szemébe vágja. Sétapálcikáját
átveszi: Mondja, járnak ide so-
kan hosszú hajjal?

Fodrász: Igen. De csak fér-
fak...

Vendég (az ajtóban): Ha a
férfiem jönni talál, mondja meg
neki, hogy a kávéháza mentem.

Fodrász: Igenis, nagyságos
asszonyom.

Színház.

Ma délelőtti a színházban
pompás műsoru matiné kereté-
ben sorsolták ki Banisné Gál
Mária színházi pénztárosnő szil-
sín bundáját. A matiné kereté-
ben felléptek Fekete Irén, Szer-
drey Józsa, Beck Rózsi, Szepessy
Manci, Kiss Mariska, Dula Gizi,
Földes, Békefi, Jávör, Krémer
és a kis Kallós Bandika, aki
három Petőfi költemény elsa-
valásával frenetikus sikert ért
el, Békefi ötletesen konferált és
az előadott két kis egyfelvoná-
sos szereplői és mind nagysze-
rűen végezték el feladatukat. —
A vékony deszka kerítés című
szellemes darabban lépett fel
Baricsné, aki talentumos szí-
nésznek bizonyult és sok
művészi készséggel árukt el.
Műsor után a közönség el-
lenőrzése mellett folyt le a sor-

solás. Engel Sanyi huzta ki az
urnából a számokat és a tíze-
dik a nyerő-szám nyerte meg
az értékes szilskin bundát. A
bundát a

201

számu sorsjegy nyerte meg. A
nézőtérien feszült izgalom ki-
sérté a huzást, de a kihúzott
nyerő-szám boldog tulajdonosa
nem volt a színházban. Jelent-
kezzék a színházi pénztárnál,
ahol a bundát átveheti

Színház heti műsora:

Hétfő: Ördög, szimű (Molnár Fe-
renc világhírű darabjának 25-ik szá-
mári előadása, Fiaragó Juci és Szend-
rey Mihály fellépésével.) B. bérlet.
Kedd: Anna-bál, operettjudozság
(Szentgyörgyi Máriával a női szerep-
ben) C. bérlet.

Szerda: A bor. Népszimű. Az
északromániai cigányverseny első
napja.) Bérletszünetben premier hely-
akkal.

Csütörtök: Juhászlegény, szegény
juhászlegény, magyar daljáték. (Az
északromániai cigányverseny máso-
dik napja.) Bérletszünetben premier
helyakkal.

Péntek: Román előadás.

Sombath: Román előadás.

Jegyek az összes előadásokra előre
válthatók a színházi pénztárnál.

URANIA

Hétfő, kedd és szerdán Várko-
nyi Mihály Amerikában készült
nagy slágere

Az öngyilkosok

(Az élet nyomorultjai)

Dorian Czucziv szenáció 7 ha-
talmos felvonásban. Rod la
Rocke és Várkonyi Mihállal.

Előadások 7 és 9 órakor.

Jön! KOMÉDIÁSOK Jön!

Lya Puiti nagy slágere.

Női és férfi szövet-
ujdonságok legol-
csóbban

MAX-nál

P. Bratianu 9.

Menetjegy iroda
Jegye a ültőre minden
előadásra. Telefon 249.

Utlevél vizumot
szerez gyorsan és pontosan
a legolcsóbb áron

Futómindennap
Iroda: Str. Horia (Károlyi-köz) 2.

Különbejárati uccai szo-
bát keresek a piacon vagy
annak közelében. Cimet a
kiadóba kérek. Telefon 304

Kedvezően beszerezhető államilag ólomzárolt

Lóheremag Lucernamag

Északnémet Ruedlinburgi Répa mag
Hj. Freund és Pia részvényi. Satu-Mare

Értesítés!

Külföldi utamon, úgy a bécsi mint a budapesti
március-aprillisi országos kiállításra készült művészi
falminak legszebbjeit megismerem s ezek után, vagy hivat-
sint készítik művészeti szobafestést és cégrás, ugyisint ajtó, bútorok
mázolását, zománcozását és aranyozást. Bécsi tapeta u Bécsi tapeta ujd-
ságok 1926-27. évre megérkeztek.

Tisztelettel

Horváth Sándor

diszkrét-festő

Telefon 221.

Strada Mircea cel Mare, No. 7.

Alapítvány 1893.

Nyomatott a „Corvin” Könyvnyomda gyorsajtóján, Satu-Mare, Str. Cuza Vodă No. 1. — Cenzurat. — Tip. No. 2.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.